

Otvoreno pismo za pravedan ribolov

Šaljemo otvoreno pismo povjereniku Europske unije za okoliš, oceane i ribarstvo s zahtjevom da se hitno pozabavi nepravilnostima u upravljanju europskim ribarstvom putem pravedne tranzicije.

U mutnim vodama politike dopušta se javnim sredstvima financiranje zagađenja i iscrpljivanja naših obala. Trenutni proces nagrađuje visoke količine ulova, ne uzimajući u obzir prekomjerni ribolov, štetu na morskom dnu ili emisije. Ribolovne kvote i poticaji koriste se onima koji nanose najviše štete, umjesto da podržavaju ribare koji su svjesni svojeg utjecaja. Desetljećima, ribari s malim utjecajem i malim razmjerima ribolova odgovorno su lovili, s ciljem očuvanja svojih zajednica i okoliša. Tražimo preusmjerenje resursa i prilika kako bi ovaj zanemareni sektor mogao uživati u bistrim, mirnim vodama koje zaslužuje.

Da biste dodali svoj potpis na pismo, pošaljite e-mail na adresu elsa.pullman@blueventures.org.

Gospodin Virginijus Sinkevičius
Povjerenik za okoliš, oceane i ribarstvo
Europska komisija

Predmet: Osigurajmo pravedan ribolov - Hitni poziv za pravednu tranziciju u europskom ribarstvu

Poštovani gospodine Sinkevičius,

Neuspjeh u adresiranju pravednosti u europskim ribarskim politikama rezultirao je propuštanjem prilika za rješavanje degradacije okoliša, ekonomskih dispariteta i socijalnih nepravdi.¹ Ribarstvo s malim utjecajem i malim razmjerima² (SSF) generira više radnih mjesta i veću dodanu vrijednost po potrošenom gorivu, uz manje štete okolišu, u usporedbi s ribolovom na velikoj skali s visokim utjecajem.³ Unatoč tome, sektor je desetljećima zanemaren što je imalo utjecaj na ukupnu otpornost europskih ribarskih zajednica.

Pozivamo vas da se suočite s nepravilnostima koje generiraju europske ribarske politike putem pravedne tranzicije koja okončava štetne poticaje i osigurava pravedan pristup ribarima s malim utjecajem i malim razmjerima financijskoj podršci i ribolovnim prilikama u Europi.

Implementacija Zajedničke ribarstvene politike (CFP) iz 2013. nije prepoznala potencijal ribolova s malim utjecajem i malim razmjerima u održavanju egzistencija, lokalnih prehrambenih sustava i socioekonomskih aktivnosti u obalnim zajednicama.⁴ Prioritetizacija i pružanje političke podrške ribarstvu s malim razmjerima omogućit će im ključnu ulogu u suočavanju s prekomjernim ribolovom, očuvanju morske bioraznolikosti, smanjenju ugljičnog otiska ribarstvene industrije i suočavanju s socioekonomskim izazovima u pomorskom sektoru.

CFP, posebno kroz sustave korištene za dodjelu ribolovnih prilika i poticaja, stvorio je izobličeno more. Štetni poticaji za gorivo koriste i održavaju veće, zagađujuće brodove, dok su ribolovne prilike u Europi koncentrirane u rukama bogatijih vlasnika industrijskih ribarskih brodova s visokim utjecajem, zbog dodjele temeljene na povijesnim podacima o ulovu.^{5,6,7,8,9} Ribarske politike u Europi favoriziraju ribolov na velikoj skali s visokim utjecajem, podsektor koji uzrokuje okolišnu štetu, potiče prekomjeran ribolov i značajno doprinosi klimatskoj krizi.

Ključ za rješavanje kritičnog stanja europskog ribarstva i otključavanje potencijala SSF-a je Članak 17 ZRP-a, koji je proteklo desetljeće ležao neiskorišten. Potpuna primjena Članka 17 transparentnim i

objektivnim kriterijima prirode okoliša, društva i ekonomije za dodjelu ribolovnih prilika, nagrađivala bi održive prakse i poticala prelazak na ribolov s niskim utjecajem.^{10,11,12,13,14} Trenutni fokus na povijest ulova kao osnovu za dodjelu ribolovnih prilika duboko je nesavršen, potičući ribarske tvrtke da prioritet daju količini nad kvalitetom.^{15,16} Dijeljenje najvećeg dijela ribolovnih prilika članovima Organizacija proizvođača ribe (OPR) diskriminira manje, ribarske operatore s niskim utjecajem koji ne zadovoljavaju visoke zahtjeve za količinom ulova većine OPR-a.

Dodatno, preusmjerenjem javnog novca potrošenog na štetne poticaje koji povećavaju kapacitete za ribolov na veću skalu i veći utjecaj, EU bi trebala podržati one unutar sektora ribarstva koji pružaju najveće koristi društvu i okolišu te obnavljaju degradirane morske ekosustave.^{17, 18}

Stoga pozivamo Komisiju da:

- Uspostavi detaljan i obvezujući plan provedbe Članka 17 zajedno s jasnim smjernicama o tome kako razviti i primijeniti transparentne i objektivne kriterije za nagrađivanje održivih ribolovnih praksi i zaštitu ekosustava i lokalnih zajednica;
- Okonča štetne poticaje i prioritetno podrži ribolovne aktivnosti malih razmjera s niskim utjecajem. Konkretno:
 - podržava udruženja SSF-a u osnivanju posebnih Organizacija proizvođača i drugih marketinških struktura;
 - podržava dekarbonizaciju sektora kroz razvoj najprikladnije tehnologije i infrastrukture;
 - povećava udio i proširuje opseg Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EMFAF) koji se koristi za promicanje obnove prirode i regenerativnih praksi;
- Osigura da su procesi dodjele ribolovnih poticaja i prilika potpuno transparentni i javno dostupni putem objavljivanja godišnjih izvješća na razini EU-a koja opisuju kako su dodijeljene ribolovne prilike i poticaji i kome.

Ove akcije, koje vas molimo da provedete, postale su ne samo okolišni, već i socijalno-ekonomski imperativi. Europska komisija hitno mora preispitati upravljanje ribarstvom kako bi potakla pravednu tranziciju dalje od ekstraktivne industrije koja podržava ribolov na visoki utjecaj i velike razmjere, prema onoj koja zagovara ulogu ribara s niskim utjecajem i malih razmjera kao čuvara oceana.

Radujemo se raspravi o ovim akcijama s vama.

-
1. Pascual-Fernández, J., Pita, C. i Bavinck, M. (2020) Maloproduktivni ribolov u Europi: Status, Otpornost i Upravljanje Svezak 23. Cham: Springer (MARE Publication Series).
 2. Prema definiciji SSCF-a u Uredbi EMFAF-a (Članak 2.14), 'maloproduktivni obalni ribolov' podrazumijeva ribolovne aktivnosti koje obavljaju a) morska i unutarnja ribarska plovila ukupne duljine manje od 12 metara i koja ne koriste vučnu opremu kako je definirano u točki (1) Članka 2. Uredbe Vijeća (EZ) Br. 1967/2006; ili (b) ribari koji ribare pješice, uključujući sakupljače školjki.
 3. Znanstveni, Tehnički i Ekonomski Odbor za Ribarstvo (STECF) - Godišnje Ekonomsko Izvješće o EU Ribarskoj Floti za 2023. (STECF 23-07), Prelezo, R., Sabatella, E., Virtanen, J., Tardy Martorell, M. i Guillen, J. (Uredi), Ured za Publikacije Europske Unije, Luksemburg, 2023, doi:10.2760/423534, JRC135182.
 4. Europska Komisija (2013). Zajednička Ribarska Politika Br. 1380/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarskoj politici, izmjenjujući Uredbe Vijeća (EZ) Br. 1954/2003 i (EZ) Br. 1224/2009 te poništavajući Uredbe Vijeća (EZ) Br. 2371/2002 i (EZ) Br. 639/2004 te Odluku Vijeća 2004/585/EZ (2013) Službeni list L354, str. 22–61.
 5. Elsler, L., Oostdijk, M. (2023). Bolje Korištenje Javnog Novca: Kraj Subvencijama za Gorivo u EU Ribarskoj Industrijii. Naša Riba i Client Earth.
 6. Pauly, D. (2023). Pitajte Dr. Paulyja: Zašto dajemo subvencije ribarskoj industriji? 7. veljače 2023. Oceana.

7. ŽIVOT. (2023). Život poziva na provedbu članka 17 ZRP-a. 9. veljače 2023. Pristupljeno na: 18.12.23
8. Carpenter, G. i Kleinjans, R. (2017). Tko ima pravo na ribolov? Dodjela ribolovnih prilika u državama članicama EU-a. Novi Ekonomski Fond.
9. Europska Komisija. (2024). Zajednički Centar za Istraživanje, Van Hoof, L., Goti, L., Tardy Martorelle, M. i dr., Društveni podaci u ribarstvu (STECF 23-17), Ured za Publikacije Europske Unije: <https://data.europa.eu/doi/10.2760/982497>
10. Europska Unija. (2013). Uredba (EU) Br. 1380/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o Zajedničkoj Ribarskoj Politici. Službeni list Europske Unije, L 354, Članak 17.
11. Elsler, L., Oostdijk, M. (2024). Dodjela ribolovnih prilika s ekološkim, društvenim i ekonomskim kriterijima. Primjeri iz država članica EU-a. Morski rizici.
12. Kelly, F., Hubbard, R., O'Riordan, B. (2021). Kako EU Ribarska Flota može postati Niski Okolišni Utjecaj, Niski Ugljik i Društveno Pravedna. Ribarske Prilike kao Agenti Promjene. Naša Riba i ŽIVOT.
13. Rezolucija Europskog Parlamenta od 19. siječnja 2023. o situaciji maloproduktivnog ribolova u EU i budućim perspektivama (2021/2056(INI))
14. Rezolucija Europskog Parlamenta od 7. lipnja 2022. o provedbi Članka 17. Uredbe o Zajedničkoj Ribarskoj Politici (2021/2168(INI))
15. Said, A., Pascual-Fernández, J., Amorim, V.I., Autzen, M.H., Hegland, T.J., Pita, C., Ferretti, J., Penca, J. (2020). 'Pristup maloproduktivnog ribarstva ribolovnim prilikama u Europskoj Uniji: Je li Zajednička Ribarska Politika pravi korak prema SDG14b?', Pomorska Politika, 118.104009.
16. Kelly, F., Hubbard, R., O'Riordan, B. (2021). Kako EU Ribarska Flota može postati Niski Okolišni Utjecaj, Niski Ugljik i Društveno Pravedna. Ribarske Prilike kao Agenti Promjene. Naša Riba i ŽIVOT.
17. ŽIVOT (2022). Poziv na Akciju: Bolja provedba ZRP-a putem diferenciranog Pristupa. Pristupljeno na: 15/03/2024
18. Bloom (2024). Vrijeme za Promjenu Smjera. Za socijalno-ekološku tranziciju ribarstva.